

УДК 355.01(34:323.28)

Єрмаков А.

магістр відділення міжнародних відносин факультету міжнародних відносин,
політології та соціології ОНУ імені І. І. Мечникова

ВІЙНА ІЗРАЇЛЮ ТА «ХЕЗБОЛЛИ» 2006 РОКУ: РЕГІОНАЛЬНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ АСПЕКТИ

Війна Ізраїлю та «Хезболли» 2006 року (або Серпнева війна) є невід'ємною складовою арабсько-ізраїльського конфлікту. Беручи до уваги наявність збройного протистояння наразі у Сирії, цей конфлікт навіть на даному етапі має особливу актуальність, адже він органічно пов'язаний із сучасним комплексом близькосхідних кризових тенденцій.

Конфлікт між Ліваном та Ізраїлем має витоки ще у вісімдесятих. У той час, на тлі громадянської війни та окупації у 1982 р. південного Лівану Ізраїлем, виникла шіїтська організація «Хезболла». За допомоги союз-

ників — Сирії та Ірану — з дня свого заснування «Хезболла» перебуває у стані перманентного конфлікту з Ізраїлем. У травні 2000 року Ізраїль остаточно вивів свої війська з південного Лівану, внаслідок чого було практично виконано вимогу резолюції РБ ООН № 425 1978 року. Однак не була звільнена територія ферм Шебаа, що дало змогу «Хезболлі» легітимізувати свій статус як руху опору, не роззброїтись, а фактично окупувати південь Лівану та продовжити конфронтацію з Ізраїлем.

12 липня 2006 року в результаті рейду «Хезболли» загинули вісім ізраїльських солдатів, двох було взято у полон. З наступного дня ЦАХАЛ розпочав повномасштабну війну проти Лівану, яка тривала до прийняття Резолюції № 1701 Ради Безпеки ООН та подальшого припинення вогню 14 серпня 2006 року.

Особливістю конфлікту було те, що бойові дії відбувалися між Державою Ізраїль та організацією «Хезболла» на території Лівану, армія якої не брала участі у конфлікті, хоча страждало його мирне населення та інфраструктура. Таким чином, конфлікт став першою гібридною війною XXI ст.

Наслідками Серпневої війни для Тель-Авіву були такі: було нанесено удар по іміджу «непереможної» ізраїльської армії; не було досягнуто головної мети війни — ліквідації «Хезболли» та постійного джерела напруги у південному Лівані; було спровоковано урядову кризу; було погіршено відносини Ізраїлю з країнами Близького Сходу. Також велика кількість жертв серед мирного населення (приблизно 1200 осіб) та гуманітарна катастрофа в Лівані вплинули на міжнародний імідж країни.

«Хезболла» змогла вийти з цієї війни переможцем, навіть попри неоднозначні результати бойових дій. По-перше, південь Лівану залишився підконтрольним руху ісламського опору, «Хезболла» все далі відходила від образу «терористичної організації» і легітимізувала себе як рух опору. По-друге, вона закріпила свої позиції на локальному рівні, ставши однією з найвпливовіших партій Лівану. Також було знецінено питання всередині країни щодо роззброєння організації. Більше того, «Хезболла» покращила свій імідж «бійця з сіоністами» і заручилася підтримкою в усьому мусульманському світі, і не лише серед шиїтів.

На глобальному рівні війна Ізраїлю та «Хезболли» змінила політичний клімат регіону з відносно впорядкованого на непередбачуваний та нерегульований. Регіональний вплив Ірану підсилювався, що призвело до ескалації політико-ідеологічного протистояння з Ізраїлем. Це вплинуло не лише на регіональну стабільність, але й на стабільність загальносвітового масштабу. Врегулювання арабсько-ізраїльського конфлікту було відкладено, а антагонізм між сторонами посилювався. Країни Заходу проявили себе інертно, що засвідчило зростання впливу регіональних гравців.